

การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
ทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี
Structural equation modeling analysis factors influencing resilience of
the undergraduate students

ธีระวัฒน์ ทิพย์ปัญญา, ศิริวรรณ ปานสุด, อมรพรรณ ดาทอง, ปารินทร์ บัวสนธ์ รัตนพรชัย
และณัฐกานต์ ประจันบาน

Theerawat Tippianya, Siriwan Pansood, Amornpan Datong, Parin B. Rattanabhornchai
and Nattakan Prachanban

สาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Educational Research and Evaluation, Faculty of Education, Naresuan University

E-mail¹ : theerawat3343@hotmail.com

Date Received : 3 September 2024

Date Revised : 12 December 2024

Date Accepted : 7 January 2025

Date Published online : 27 June 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของปัจจัยต่างๆ กับทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงอิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี ตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 210 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบวัดเกี่ยวกับทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน การเห็นคุณค่าในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การสนับสนุนทางสังคม ความงอกงามส่วนบุคคล และการเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโมเดลสมการโครงสร้างด้วยโปรแกรม Mplus

ผลการวิจัย พบว่า 1) ตัวแปรสังเกตได้ภายในโมเดลมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 300 ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง 0.350 ถึง 0.798 2) โมเดลมีความสอดคล้อง

¹ ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (corresponding author)

กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 241.306$, $df = 211$, $p = .0746$, $CFI = 0.994$, $TLI = 0.991$, $RMSEA = 0.026$, $SRMR = 0.029$) และ 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม (0.850) การมองโลกในแง่ดี (0.666) และการเห็นคุณค่าในตนเอง (0.657) ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรง ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง (0.657) และปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม (0.926) และการมองโลกในแง่ดี (0.427)

คำสำคัญ : ทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน, การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง, นิสิตระดับปริญญาตรี

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the relationships between the components of various factors with the resilience skill among undergraduate students, 2) to examine the fit between the structural equation model of factors influencing undergraduate students' Resilience skill and the empirical data, and 3) to investigate the direct, indirect, and total effects of factors influencing undergraduate students' Resilience skill. The sample consisted of 210 undergraduate students at Naresuan University, selected by multi-stage random sampling. The research instruments included scales measuring resilience, self-esteem, optimism, social support, personal growth, and stress confrontation. All of these scales were 5-point Likert scales. The data were analyzed using structural equation modeling (SEM) with the Mplus program.

The results revealed that 1) there were 300 positive significant correlations at the .01 level among the observed variables within the model, with correlation coefficients ranging from 0.350 to 0.798, 2) the model fit the empirical data well ($\chi^2 = 241.306$, $df = 211$, $p = .0746$, $CFI = 0.994$, $TLI = 0.991$, $RMSEA = 0.026$, $SRMR = 0.029$), and 3) three factors had significant total effects on resilience skill at the .05 level: social support (0.850), optimism (0.666), and self-esteem (0.657). The factor with a significant direct effect was self-esteem (0.657), while the factors with significant indirect effects were social support (0.926) and optimism (0.427).

Keywords: Resilience, Factors Influencing Resilience, Structural Equation Modeling Analysis, Undergraduate students

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาของโลกยุคปัจจุบันที่มนุษย์ต้องเผชิญกับภาวะกดดันในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และการติดต่อสื่อสารที่ไร้ขอบเขต ทำให้มีสภาพการแข่งขันสูงทั้งในประเทศและนอกประเทศ ผู้คนชนวัยเรียนรู้มากขึ้นเป้าหมายการศึกษาจึงมีความต้องการการศึกษาที่สูงขึ้น โดยมีทางเลือกที่จะเข้าศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญ และมีบริการด้านการศึกษาในสาขาวิชานั้น ๆ แม้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาชีวิตทางด้านการศึกษาและการทำงาน แต่การใช้ชีวิตยังพบเจอกับสถานการณ์ความตึงเครียดหรือต้องประสบเหตุการณ์ในทางลบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะฉะนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการปรับตัว สร้างภูมิคุ้มกันต่ออุปสรรคในชีวิตที่มีทั้งความท้าทายและซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งคุณลักษณะทางจิตอย่างหนึ่งที่ช่วยให้มนุษย์สามารถยืนหยัดในการเผชิญกับวิกฤต ฟื้นตัวกลับสู่สภาวะปกติภายหลังที่พบสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความยากลำบากในชีวิต และผู้ที่มีสุขภาพจิตดีจะสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข และที่สำคัญยังสามารถเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาสได้ โดยใช้สถานการณ์ที่ท้าทายเหล่านั้นเป็นแรงผลักดันให้พัฒนาความคิด จิตใจ และการดำเนินชีวิตให้ดียิ่งขึ้นหลังจากผ่านพ้นวิกฤตไปแล้ว (กรมสุขภาพจิต, 2563) ซึ่งก็คือ การมีทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน (Resilience)

ทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน (Resilience) หมายถึง ความสามารถที่นิสิตพัฒนาขึ้นเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ความเปลี่ยนแปลง หรือความท้าทายที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน วัดจากองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) สิ่งที่มี (I have) เป็นทรัพยากรและการสนับสนุนจากภายนอกที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการฟื้นคืนสู่สภาวะปกติ โดยเน้นการพัฒนาให้นิสิตรู้สึกได้ถึงความมั่นคงและปลอดภัยเป็นรากฐานสำคัญ อีกทั้งการให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมากในตลอดการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย 2) สิ่งที่เป็น (I am) เป็นปัจจัยที่อยู่ภายในตัวนิสิตหรือความเข้มแข็งภายในของแต่ละบุคคล ได้แก่ ความรู้สึกทัศนคติ และความเชื่อภายในตัวของนิสิต หรือคนที่ปรับตัวได้ดีจะต้องเป็นคนที่มีรู้จักตัวเองว่ามีคุณค่าอย่างไร และมีความสำคัญอย่างไร และ 3) สิ่งที่สามารถทำได้ (I can) เป็นปัจจัยด้านทักษะทางสังคมและการสื่อสารระหว่างบุคคลของนิสิต อันเกิดจากการเรียนรู้โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการที่มีผู้อื่นอบรมสั่งสอน (Grotberg, 1995) ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างหนึ่งในศตวรรษที่ 21 ที่จะช่วยให้นิสิตสามารถตั้งรับกับวิกฤตที่เผชิญ ผ่านพ้นปัญหาอุปสรรค และดำเนินชีวิตไปในทางที่ดีขึ้นหลังจากเหตุการณ์วิกฤตนั้นผ่านพ้นไป (กรมสุขภาพจิต, 2563) แต่ทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของแต่ละบุคคลนั้นมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน นั่นคือผู้ที่มีทักษะสูงจะสามารถอดทนปรับตัวจนก้าวข้ามผ่านภาวะวิกฤตของตนเอง และสามารถฟื้นคืนกลับมาสู่สภาวะปกติได้ประสบความสำเร็จ ซึ่งต่างจากผู้ที่มีทักษะต่ำที่มักจะจมปลักอยู่กับความทุกข์ด้วยเหตุผลต่าง ๆ จนไม่มีโอกาสที่จะนำพาตนเองให้ฟื้นสภาพและกลับมาสู่สภาวะปกติได้ จนถึงทางตันและต้องตัดสินใจทำอะไรที่ผิดพลาดกับตนเอง (นิธิพัฒน์ เมฆจร, 2564)

การเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษามีความแตกต่างไปจากการเรียนรู้ระดับขั้นพื้นฐานเป็นอย่างมาก ผู้ที่เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยจึงต้องมีการปรับตัวในหลาย ๆ ด้าน ทั้งระบบการศึกษารูปแบบใหม่ สภาพแวดล้อม

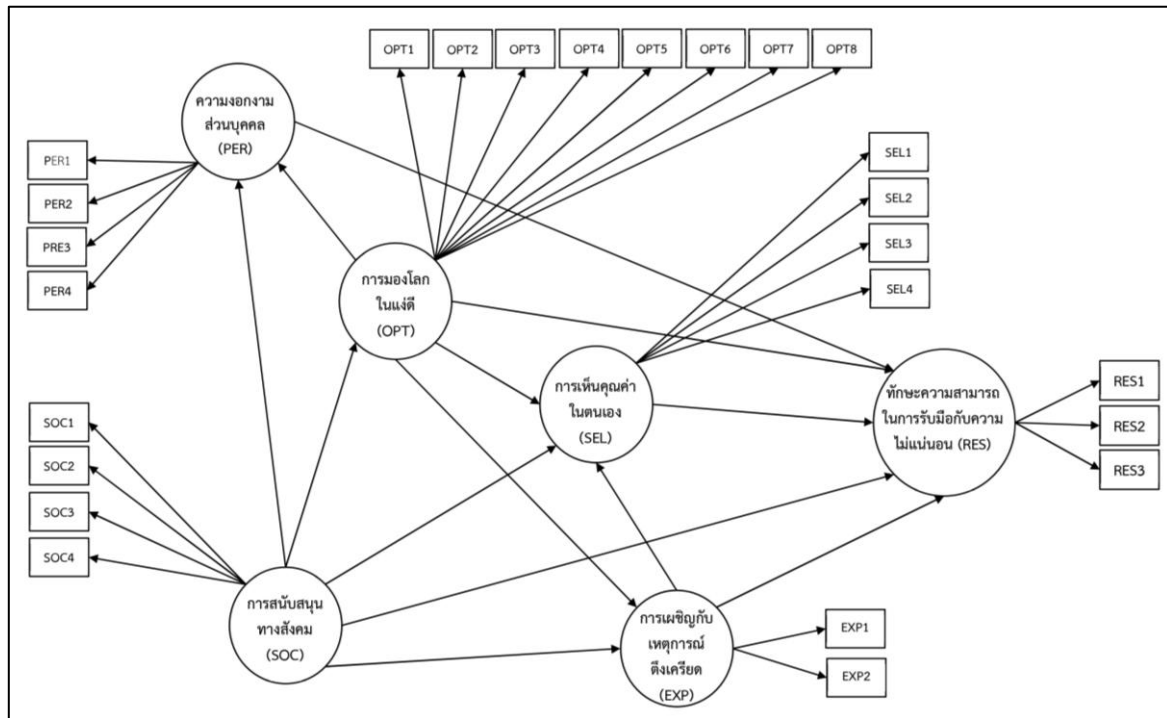
การบริหารเวลาและต้องตัดสินใจในเรื่องเรียนและเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเองเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์หรือความท้าทายที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน จากความเป็นมาดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและประเด็นที่สนใจในการศึกษาครั้งนี้ โดย Khairina et al. (2020), Sabouripour et al. (2021), Durso et al. (2021); Baguri et al. (2022), Cheraghian et al. (2023), Hu (2023), รุจิรา วงศ์วุฒิอักษร (2564), สมจิตร นครพานิช และรัตน พึ่งเสมา (2564) ได้ศึกษาปัจจัยทำนายและแบบจำลองโครงสร้างของทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตมาแล้ว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปัจจัยเหล่านี้ อย่างไรก็ตาม การศึกษาดังกล่าวมีความซับซ้อน เนื่องจากมีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป และจากการศึกษาและการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน พบว่า การศึกษาต่าง ๆ ชี้ให้เห็นว่า นิสิตที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การสนับสนุนทางสังคม ความงอกงามส่วนบุคคล และการเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียดได้ดี มักจะมีทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนในระดับที่สูงตามไปด้วย

ผู้วิจัยเห็นว่าทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถพัฒนาและส่งเสริมได้ จึงต้องการศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อทักษะนี้ในนิสิตระดับปริญญาตรี โดยเชื่อว่าผลการวิเคราะห์จะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาองค์ความรู้ ช่วยให้นิสิตเข้าใจ ปรับพฤติกรรมให้ยืดหยุ่นตามบริบทและความสามารถของตนเอง รวมถึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเผชิญปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของปัจจัยต่างๆ ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การสนับสนุนทางสังคม ความงอกงามส่วนบุคคล การเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด และทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างปัจจัย ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การสนับสนุนทางสังคม ความงอกงามส่วนบุคคล การเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด และทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรีกับข้อมูลเชิงประจักษ์
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัย ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การสนับสนุนทางสังคม ความงอกงามส่วนบุคคล การเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด กับทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากร ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 24,187 คน จาก 3 กลุ่มคณะ ประกอบด้วย กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 7,460 คน กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ 6,695 คน และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 10,032 คน

กลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากเว็บไซต์ danielsoper.com ของ Daniel Soper (Soper, 2024) โดยกำหนดค่า Effect size เท่ากับ 0.3 ค่า Desired statistical power level เท่ากับ 0.8 จำนวนตัวแปรแฝง 6 ตัว ตัวแปรสังเกตได้จำนวน 25 ตัว ดังนั้นจึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 161 คน แต่เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนมากพอ ป้องกันความผิดพลาด และการคลาดเคลื่อนของข้อมูล ในการจัดเก็บข้อมูลจึงเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 210 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัด ประกอบด้วย 1) แบบวัดเกี่ยวกับทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน 2) แบบวัดเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง 3) แบบวัดเกี่ยวกับการมองโลกในแง่ดี 4) แบบวัดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม 5) แบบวัดเกี่ยวกับความมั่งคั่งส่วนบุคคล และ 6) แบบวัดเกี่ยวกับการเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด ซึ่งข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แบบวัด ประกอบด้วย แบบวัดเกี่ยวกับทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน การเห็นคุณค่าในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การสนับสนุนทางสังคม ความมั่งคั่งส่วนบุคคล และการเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดตัวแปรในการวิจัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวคิดและหลักการในการวัดตัวแปร จากนั้นจึงกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ โครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการวัด และสอบถามความคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา

1.2 พิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดจากเครื่องมือมาตรฐานที่ได้มีผู้พัฒนาเครื่องมือวัดและทดลองใช้มาแล้ว (Grotberg, 1995) ผู้วิจัยได้นำข้อความในเครื่องนั้นมาเปรียบเทียบกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด กรณีตัวแปรที่มีผู้ทำการพัฒนาเครื่องมือวัดและทดลองใช้มาแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อความในเครื่องมือนั้นมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับบริบทและตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษา ซึ่งแบบวัดที่ได้มาประกอบไปด้วย

1) แบบวัดทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน (RES) ประกอบด้วยตัวแปรแฝงสังเกตได้

RES1 หมายถึง สิ่งที่มี (I have)

RES2 หมายถึง สิ่งที่เป็น (I am)

RES3 หมายถึง สิ่งที่สามารถทำได้ (I can)

2) แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง (SEL) ประกอบด้วยตัวแปรแฝงสังเกตได้

SEL1 หมายถึง การมองเห็นความสำคัญในตนเอง (Significance)

SEL2 หมายถึง การมองเห็นความสามารถในตนเอง (Competence)

SEL3 หมายถึง คุณความดี (Virtue)

SEL4 หมายถึง ความเชื่อมั่นในพลังอำนาจของตนเอง (Power)

3) แบบวัดการมองโลกในแง่ดี (OPT) ประกอบด้วยตัวแปรแฝงสังเกตได้

OPT1 หมายถึง การเปลี่ยนความคิดเชิงลบ (Transform Negative Thoughts)

OPT2 หมายถึง การมุ่งความสนใจด้านบวก (Highlight Positive Aspects)

OPT3 หมายถึง การยับยั้งความคิดในแง่ร้าย (Interrupt Pessimistic Thoughts)

OPT4 หมายถึง การฝึกการคิดเชิงบวก (Practice Positive Thinking)

OPT5 หมายถึง การหยุดยั้งปัญหา (Break a Problem)

OPT6 หมายถึง การเริ่มต้นความเชื่อในแง่ดี (Initiate Optimistic Beliefs)

OPT7 หมายถึง การท้าทายกับความคิดในแง่ร้าย (Challenge Pessimistic Thoughts)

OPT8 หมายถึง การสร้างความรู้สึกด้านบวก (Generate Positive feelings)

4) แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม (SOC) ประกอบด้วยตัวแปรแฝงสังเกตได้

SOC1 หมายถึง การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (social integration)

SOC2 หมายถึง การได้รับการยอมรับจากสังคม (reassurance of worth)

SOC3 หมายถึง การได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำต่าง ๆ (assistance)

SOC4 หมายถึง การสนับสนุนด้านอารมณ์ (emotional support)

5) แบบวัดความงอกงามส่วนบุคคล (PER) ประกอบด้วยตัวแปรแฝงสังเกตได้

PER1 หมายถึง ความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง (Readiness for Change)

PER2 หมายถึง การวางแผนเพื่อการพัฒนาตนเอง (Plan fulness)

PER3 หมายถึง การใช้แหล่งทรัพยากรเพื่อการพัฒนาตนเอง (Using Resource)

PER4 หมายถึง การกระทำอย่างตั้งใจเพื่อการพัฒนาตนเอง (Intentional Behavior)

6) แบบวัดการเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด (EXP) ประกอบด้วยตัวแปรแฝงสังเกตได้

EXP1 หมายถึง การเผชิญปัญหาโดยมุ่งเน้นที่การจัดการปัญหา (Task-orientation coping)

EXP2 หมายถึง การเผชิญปัญหาโดยมุ่งเน้นที่การจัดการอารมณ์ (Emotion-orientation coping)

1.3 นำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบพร้อมทั้งขอคำแนะนำข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบวัด

1.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาและการวัดและการประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้อง ความครอบคลุมของคำถาม และความชัดเจนของภาษา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยผลจากการวิเคราะห์ค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

1.5 นำแบบวัดที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับนิสิตระดับปริญญาตรีกลุ่มที่ใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน และนำแบบวัดมาตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์

1.6 นำผลของแบบวัดมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก แบบ Item Total Correlation และหาคุณภาพเครื่องมือในด้านความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ผลการวิเคราะห์แสดงดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยง ของแบบวัด จำแนกตามตัวแปร

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	อำนาจจำแนก	ความเที่ยงทั้งฉบับ
RES	RES1 (ข้อ 1 - ข้อ 13)	0.552 – 0.795	0.975
	RES2 (ข้อ 14 - ข้อ 26)	0.709 – 0.866	
	RES3 (ข้อ 27 - ข้อ 39)	0.526 – 0.797	
SEL	SEL1 (ข้อ 1 - ข้อ 3)	0.677 – 0.773	0.951
	SEL2 (ข้อ 4 - ข้อ 6)	0.758 – 0.778	
	SEL3 (ข้อ 7 - ข้อ 9)	0.749 – 0.782	
	SEL4 (ข้อ 10 - ข้อ 12)	0.811 – 0.828	
OPT	OPT1 (ข้อ 1 - ข้อ 4)	0.753 – 0.811	0.982
	OPT2 (ข้อ 5 - ข้อ 8)	0.770 – 0.861	
	OPT3 (ข้อ 9 - ข้อ 11)	0.826 – 0.856	
	OPT4 (ข้อ 12 - ข้อ 14)	0.809 – 0.867	
	OPT5 (ข้อ 15 - ข้อ 17)	0.809 – 0.890	
	OPT6 (ข้อ 18 - ข้อ 20)	0.803 – 0.857	
	OPT7 (ข้อ 21 - ข้อ 23)	0.743 – 0.813	
	OPT8 (ข้อ 24 - ข้อ 26)	0.759 – 0.817	
SOC	SOC1 (ข้อ 1 - ข้อ 3)	0.731 – 0.794	0.947
	SOC2 (ข้อ 4 - ข้อ 7)	0.562 – 0.777	
	SOC3 (ข้อ 8 - ข้อ 10)	0.695 – 0.804	
	SOC4 (ข้อ 11 - ข้อ 13)	0.740 – 0.823	
PER	PER1 (ข้อ 1 - ข้อ 3)	0.732 – 0.797	0.959
	PER2 (ข้อ 4 - ข้อ 6)	0.754 – 0.861	
	PER3 (ข้อ 7 - ข้อ 9)	0.748 – 0.858	
	PER4 (ข้อ 10 - ข้อ 12)	0.767 – 0.846	
EXP	EXP1 (ข้อ 1 - ข้อ 5)	0.695 – 0.823	0.952
	EXP2 (ข้อ 6 - ข้อ 9)	0.805 – 0.877	

1.7 นำผลการวิเคราะห์มาเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์แบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม google form เพื่อนำไปไว้ใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อคณบดีทุกคณะในมหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับทุกคณะ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการตอบแบบสอบถาม และขอความร่วมมือในการช่วยเหลือเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google form เพื่อดำเนินการส่งให้กับกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน โดยใช้โปรแกรม SPSS วิเคราะห์ลักษณะการแจกแจงของตัวแปรที่สังเกตได้ โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient Of Variation) ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ โดยใช้โปรแกรม SPSS การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ทั้งหมดที่ใช้ในการวิเคราะห์โดยใช้ทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนเป็นตัวแปรตาม และใช้ตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การสนับสนุนทางสังคม ความงอกงามส่วนบุคคล และการเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด เป็นตัวแปรอิสระ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี โดยใช้โปรแกรม Mplus วิเคราะห์เส้นทางโดยรูปแบบที่ใช้วิเคราะห์คือ รูปแบบตามกรอบแนวคิดงานวิจัย

1. แผนภาพแสดงเส้นทางอิทธิพลของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. ผลการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error) ค่าสถิติทดสอบที (t-value) ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p-value) และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of Determination) ของตัวแปรแฝง รวมทั้งตารางแสดงค่าอิทธิพลทางตรง (Direct Effect) ของตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน และค่าอิทธิพลรวม (Total Effect) ค่าอิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของปัจจัยต่างๆ กับทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน

นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.00 เพศชาย ร้อยละ 26.67 และเพศทางเลือก LGBTQ+ ร้อยละ 3.33 มาจากกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 42.86 กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 35.71 และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 21.43 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรที่สังเกตได้

ตัวแปร	Mean	S.D.	Skewness	Kurtosis
ตัวแปรแฝงที่ 1 ทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน (RES)				
สิ่งที่ฉันมี (RES1)	3.98	0.45	-0.02	-0.11
สิ่งที่ฉันเป็น (RES2)	4.18	0.46	-0.25	-0.30
สิ่งที่ฉันสามารถทำได้ (RES3)	4.08	0.51	-0.34	0.37
ตัวแปรแฝงที่ 2 การเห็นคุณค่าในตนเอง (SEL)				
การมองเห็นความสำคัญในตนเอง (SEL1)	3.90	0.59	0.16	-0.74
การมองเห็นความสามารถในตนเอง (SEL2)	4.08	0.62	-0.29	-0.40
คุณความดี (SEL3)	4.05	0.56	-0.29	-0.33
ความเชื่อมั่นในพลังอำนาจของตนเอง (SEL4)	4.07	0.55	-0.17	-0.31
ตัวแปรแฝงที่ 3 การมองโลกในแง่ดี (OPT)				
การเปลี่ยนความคิดเชิงลบ (OPT1)	4.09	0.53	-0.46	0.37
การมุ่งความสนใจด้านบวก (OPT2)	4.08	0.58	-0.22	-0.08
การยับยั้งความคิดในแง่ร้าย (OPT3)	4.14	0.53	-0.42	0.77
การฝึกการคิดเชิงบวก (OPT4)	4.13	0.55	-0.25	0.07
การหยุดยั้งปัญหา (OPT5)	4.06	0.54	-0.10	-0.30
การเริ่มต้นความเชื่อในแง่ดี (OPT6)	4.14	0.53	-0.42	0.19
การท้าทายกับความคิดในแง่ร้าย (OPT7)	4.04	0.56	-0.49	0.86
การสร้างความรู้สึกด้านบวก (OPT8)	4.20	0.55	-0.31	-0.10

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	Mean	S.D.	Skewness	Kurtosis
ตัวแปรแฝงที่ 4 การสนับสนุนทางสังคม (SOC)				
การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (SOC1)	4.11	0.66	-0.59	0.26
การได้รับการยอมรับจากสังคม (SOC2)	4.13	0.54	-0.09	-0.66
การได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำต่าง ๆ (SOC3)	4.27	0.56	-0.32	-0.50
การสนับสนุนด้านอารมณ์ (SOC4)	4.30	0.52	-0.41	-0.35
ตัวแปรแฝงที่ 5 ความงอกงามส่วนบุคคล (PER)				
ความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง (PER1)	4.33	0.57	-0.58	-0.18
การวางแผนเพื่อการพัฒนาตนเอง (PER2)	4.25	0.58	-0.52	0.38
การใช้แหล่งทรัพยากรเพื่อการพัฒนาตนเอง (PER3)	4.18	0.62	-0.62	0.35
การกระทำอย่างตั้งใจเพื่อการพัฒนาตนเอง (PER4)	4.23	0.64	-0.56	-0.11
ตัวแปรแฝงที่ 6 การเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด (EXP)				
การเผชิญปัญหาโดยมุ่งเน้นที่การจัดการปัญหา (EXP1)	4.12	0.56	-0.54	0.26
การเผชิญปัญหาโดยมุ่งเน้นที่การจัดการอารมณ์ (EXP2)	4.20	0.53	-0.26	-0.36

จากตารางที่ 2 การพิจารณาในส่วนของคุณค่าความเบ้และค่าความโด่งของตัวแปรที่สังเกตได้ที่ใช้ในการศึกษา พบว่า ค่าความเบ้ของตัวแปรทั้งหมดมีลักษณะเบ้ทางลบ แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย ส่วนค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ส่วนใหญ่มีค่าค่อนข้างต่ำและเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่า ตัวแปรมีลักษณะการแจกแจงเป็นโค้งปกติ

1.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้กับทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน จำนวน 300 คู่ มีค่าระหว่าง 0.350 – 0.798 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลางถึงสูง ทุกคู่มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระที่มีค่าสูงสุด คือ การใช้แหล่งทรัพยากรเพื่อการพัฒนาตนเอง (PER3) กับการกระทำอย่างตั้งใจเพื่อการพัฒนาตนเอง (PER4) ($r=0.798^{**}$) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระที่มีค่าต่ำสุด คือ ความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง (PER1) กับการมองเห็นความสำคัญในตนเอง (SEL1) ($r=0.383^{**}$) รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างตัวแปรสังเกตได้

ตัวแปร	RES1	RES2	RES3	SEL1	SEL2	SEL3	SEL4	OPT1	OPT2	OPT3	OPT4
RES1	1.000										
RES2	0.708**	1.000									
RES3	0.749**	0.743**	1.000								
SEL1	0.569**	0.506**	0.638**	1.000							
SEL2	0.541**	0.606**	0.679**	0.575**	1.000						
SEL3	0.610**	0.691**	0.730**	0.647**	0.677**	1.000					
SEL4	0.590**	0.659**	0.683**	0.664**	0.694**	0.703**	1.000				
OPT1	0.564**	0.662**	0.709**	0.556**	0.683**	0.697**	0.612**	1.000			
OPT2	0.579**	0.634**	0.713**	0.634**	0.591**	0.669**	0.674**	0.733**	1.000		
OPT3	0.549**	0.600**	0.669**	0.531**	0.579**	0.663**	0.630**	0.695**	0.729**	1.000	
OPT4	0.571**	0.604**	0.714**	0.588**	0.621**	0.668**	0.646**	0.692**	0.751**	0.810**	1.000
OPT5	0.555**	0.576**	0.683**	0.627**	0.625**	0.648**	0.682**	0.627**	0.732**	0.694**	0.775**
OPT6	0.544**	0.569**	0.645**	0.530**	0.685**	0.588**	0.697**	0.601**	0.699**	0.675**	0.700**
OPT7	0.609**	0.623**	0.689**	0.537**	0.614**	0.634**	0.687**	0.618**	0.680**	0.703**	0.728**
OPT8	0.550**	0.564**	0.700**	0.558**	0.637**	0.649**	0.607**	0.667**	0.689**	0.672**	0.709**
SOC1	0.513**	0.598**	0.658**	0.535**	0.587**	0.623**	0.620**	0.591**	0.670**	0.608**	0.682**
SOC2	0.540**	0.568**	0.703**	0.683**	0.561**	0.667**	0.649**	0.560**	0.651**	0.566**	0.649**
SOC3	0.564**	0.551**	0.707**	0.645**	0.531**	0.611**	0.616**	0.534**	0.593**	0.568**	0.648**
SOC4	0.549**	0.515**	0.638**	0.593**	0.427**	0.581**	0.521**	0.453**	0.542**	0.501**	0.575**
PER1	0.494**	0.599**	0.613**	0.408**	0.518**	0.551**	0.626**	0.517**	0.572**	0.580**	0.599**
PER2	0.525**	0.555**	0.565**	0.447**	0.616**	0.518**	0.581**	0.536**	0.597**	0.542**	0.613**
PER3	0.596**	0.600**	0.682**	0.548**	0.611**	0.588**	0.620**	0.554**	0.611**	0.607**	0.669**
PER4	0.570**	0.592**	0.653**	0.503**	0.668**	0.627**	0.663**	0.586**	0.646**	0.586**	0.666**
EXP1	0.540**	0.545**	0.661**	0.511**	0.572**	0.581**	0.642**	0.548**	0.669**	0.598**	0.664**
EXP2	0.480**	0.570**	0.641**	0.489**	0.557**	0.581**	0.583**	0.585**	0.633**	0.593**	0.680**
ตัวแปร	OPT5	OPT6	OPT7	OPT8	SOC1	SOC2	SOC3	SOC4	PER1	PER2	PER3
OPT5	1.000										
OPT6	0.725**	1.000									
OPT7	0.711**	0.763**	1.000								
OPT8	0.651**	0.722**	0.714**	1.000							
SOC1	0.614**	0.628**	0.639**	0.601**	1.000						
SOC2	0.647**	0.574**	0.549**	0.646**	0.645**	1.000					
SOC3	0.589**	0.575**	0.618**	0.588**	0.638**	0.812**	1.000				
SOC4	0.541**	0.511**	0.538**	0.536**	0.551**	0.822**	0.819**	1.000			
PER1	0.556**	0.595**	0.617**	0.610**	0.597**	0.624**	0.632**	0.590**	1.000		
PER2	0.629**	0.650**	0.602**	0.491**	0.570**	0.548**	0.562**	0.473**	0.673**	1.000	
PER3	0.698**	0.670**	0.699**	0.573**	0.641**	0.672**	0.715**	0.650**	0.747**	0.798**	1.000
PER4	0.682**	0.670**	0.671**	0.656**	0.640**	0.639**	0.647**	0.597**	0.732**	0.754**	0.804**

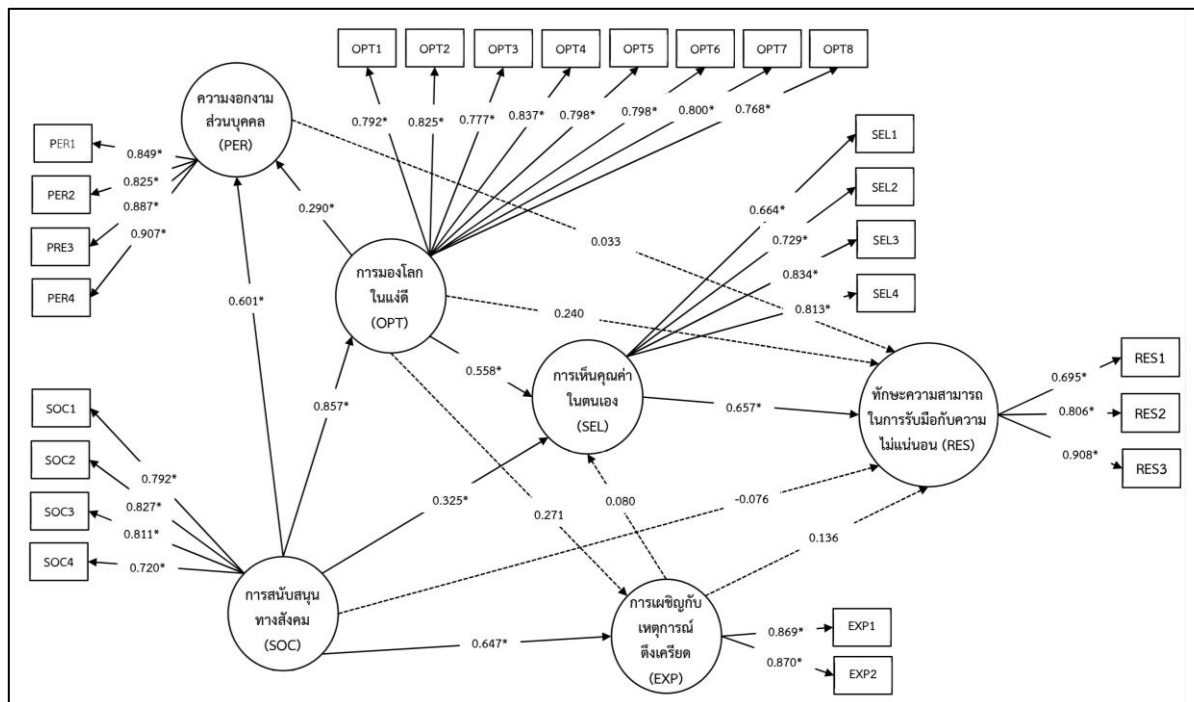
ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	OPT5	OPT6	OPT7	OPT8	SOC1	SOC2	SOC3	SOC4	PER1	PER2	PER3
EXP1	0.667**	0.649**	0.653**	0.624**	0.628**	0.631**	0.593**	0.514**	0.658**	0.617**	0.703**
EXP2	0.617**	0.606**	0.625**	0.648**	0.699**	0.631**	0.649**	0.577**	0.644**	0.567**	0.676**

ตัวแปร	PER4	EXP1	EXP2
PER4	1.000		
EXP1	0.731**	1.000	
EXP2	0.715**	0.814**	1.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี

$\chi^2 = 241.306$, $df = 211$, $p\text{-value} = 0.0746$, $RMSEA = 0.026$, $CFI = 0.994$, $TLI = 0.991$,
 $SRMR = 0.029$

ภาพที่ 2 ผลโมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดในโครงสร้างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน
ของนิสิตระดับปริญญาตรี

ตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้	Factor Loading	S.E.	t	R ²
ตัวแปรแฝงที่ 1 ทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน (RES)				
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 1.1 สิ่งที่มี (RES1)	0.695	0.039	18.002*	0.493
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 1.2 สิ่งที่มีเป็น (RES2)	0.806	0.027	29.320*	0.649
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 1.3 สิ่งที่มีสามารถทำได้ (RES3)	0.908	0.020	46.411*	0.824
ตัวแปรแฝงที่ 2 การเห็นคุณค่าในตนเอง (SEL)				
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 2.1 การมองเห็นความสำคัญในตนเอง (SEL1)	0.664	0.043	15.426*	0.441
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 2.2 การมองเห็นความสามารถในตนเอง (SEL2)	0.729	0.036	20.267*	0.532
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 2.3 คุณความดี (SEL3)	0.834	0.026	31.705*	0.695
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 2.4 ความเชื่อมั่นในพลังอำนาจของตนเอง (SEL4)	0.813	0.028	28.778*	0.661
ตัวแปรแฝงที่ 3 การมองโลกในแง่ดี (OPT)				
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 3.1 การเปลี่ยนความคิดเชิงลบ (OPT1)	0.792	0.028	27.884*	0.627
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 3.2 การมุ่งความสนใจด้านบวก (OPT2)	0.825	0.024	33.786*	0.681
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 3.3 การยับยั้งความคิดในแง่ร้าย (OPT3)	0.777	0.030	25.970*	0.603
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 3.4 การฝึกการคิดเชิงบวก (OPT4)	0.837	0.023	36.501*	0.701
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 3.5 การหยุดยั้งปัญหา (OPT5)	0.798	0.027	29.342*	0.637
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 3.6 การเริ่มต้นความเชื่อในแง่ดี (OPT6)	0.798	0.028	28.845*	0.636
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 3.7 การท้าทายกับความคิดในแง่ร้าย (OPT7)	0.800	0.027	29.584*	0.639
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 3.8 การสร้างความรู้สึกด้านบวก (OPT8)	0.768	0.031	24.958*	0.589
ตัวแปรแฝงที่ 4 การสนับสนุนทางสังคม (SOC)				
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 4.1 การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (SOC1)	0.792	0.031	25.901*	0.627
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 4.2 การได้รับการยอมรับจากสังคม (SOC2)	0.827	0.028	29.156*	0.684
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 4.3 การได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำ ต่างๆ (SOC3)	0.811	0.030	26.614*	0.658
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 4.4 การสนับสนุนด้านอารมณ์ (SOC4)	0.720	0.039	18.597*	0.519
ตัวแปรแฝงที่ 5 ความงอกงามส่วนบุคคล (PER)				
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 5.1 ความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง (PER1)	0.849	0.023	36.841*	0.721
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 5.2 การวางแผนเพื่อการพัฒนาตนเอง (PER2)	0.825	0.024	34.368*	0.680

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้	Factor Loading	S.E.	t	R ²
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 5.3 การใช้แหล่งทรัพยากรเพื่อการพัฒนา ตนเอง (PER3)	0.887	0.018	50.580*	0.787
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 5.4 การกระทำอย่างตั้งใจเพื่อการพัฒนา ตนเอง (PER4)	0.907	0.017	54.593*	0.823
ตัวแปรแฝงที่ 6 การเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด(EXP)				
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 6.1 การเผชิญปัญหาโดยมุ่งเน้นที่การจัดการ ปัญหา (EXP1)	0.869	0.022	39.003*	0.756
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 6.2 การเผชิญปัญหาโดยมุ่งเน้นที่การจัดการ อารมณ์ (EXP2)	0.870	0.022	39.066*	0.757

$$\chi^2 = 241.306, df = 211, p\text{-value} = 0.0746, RMSEA = 0.026, CFI = 0.994, TLI = 0.991, \\ SRMR = 0.029$$

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดในโครงสร้างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี พบว่า ตัวแปรสังเกตได้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าระหว่าง 0.664 ถึง 0.908 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่า R-Squared ระหว่าง 0.441 ถึง 0.824 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแต่ละโมเดลการวัด พบว่า โมเดลการวัดทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน (RES) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 3 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.695 ถึง 0.908 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า แสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้ของโมเดลการวัดทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน (RES) มีความตรงเชิงโครงสร้างและตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 49.3 – 82.4 โมเดลการวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง (SEL) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 4 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.664 ถึง 0.834 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า แสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้ของโมเดลการวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง (SEL) มีความตรงเชิงโครงสร้างและตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 41.1 – 69.5 โมเดลการวัดการมองโลกในแง่ดี (OPT) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 8 ตัวมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.768 ถึง 0.837 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า แสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้ของโมเดลการวัดการมองโลกในแง่ดี (OPT) มีความตรงเชิงโครงสร้างและตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 58.9 – 70.1 โมเดลการวัดการสนับสนุนทางสังคม (SOC) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 4 ตัวมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.720 ถึง 0.827 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า แสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้ของโมเดลการวัดการสนับสนุนทางสังคม (SOC) มีความตรง

เชิงโครงสร้างและตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 51.9 – 68.4 โมเดลการวัดความงอกงามส่วนบุคคล (PER) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 4 ตัวมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.825 ถึง 0.907 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า แสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้ของโมเดลการวัดความงอกงามส่วนบุคคล (PER) มีความตรงเชิงโครงสร้างและตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 68.0 – 82.3 และโมเดลการวัดการเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด (EXP) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 2 ตัวมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.869 ถึง 0.870 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า แสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้ของโมเดลการวัดการเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด (EXP) มีความตรงเชิงโครงสร้างและตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 75.6 – 75.7

3. ผลการศึกษาอิทธิพลทางตรงอิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์โครงสร้างเพื่อหาอิทธิพลทางตรง (Direct Effect) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) และอิทธิพลรวม (Total Effect) ของโมเดลการวัดในโมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี

ปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อ ทักษะในการรับมือ กับความไม่แน่นอน	การเห็นคุณค่าในตนเอง (SEL)			การมองโลกในแง่ดี (OPT)		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE
การเห็นคุณค่าในตนเอง (SEL)	-	-	-	-	-	-
การมองโลกในแง่ดี (OPT)	0.558*	0.022	0.579*	-	-	-
การสนับสนุนทางสังคม (SOC)	0.325*	0.548*	0.873*	0.857*	-	0.857*
ความงอกงามส่วนบุคคล (PER)	-	-	-	-	-	-
การเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด (EXP)	0.080	-	0.080	-	-	-

ปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อ ทักษะในการรับมือ กับความไม่แน่นอน	ความงอกงามส่วนบุคคล (PER)			การเผชิญกับ เหตุการณ์ตึงเครียด (EXP)		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE
การเห็นคุณค่าในตนเอง (SEL)	-	-	-	-	-	-
การมองโลกในแง่ดี (OPT)	0.290*	-	-	0.271	-	0.271
การสนับสนุนทางสังคม (SOC)	0.601*	0.249*	0.849*	0.647*	0.232*	0.879*
ความงอกงามส่วนบุคคล (PER)	-	-	-	-	-	-
การเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด (EXP)	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อ ทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน	ทักษะในการรับมือ กับความไม่แน่นอน (RES)		
	DE	IE	TE
การเห็นคุณค่าในตนเอง (SEL)	0.657*	-	0.657*
การมองโลกในแง่ดี (OPT)	0.240	0.427*	0.666*
การสนับสนุนทางสังคม (SOC)	-0.076	0.926*	0.850*
ความงอกงามส่วนบุคคล (PER)	0.033	-	0.033
การเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด (EXP)	0.136	0.052	0.188

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน (RES) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การสนับสนุนทางสังคม (SOC) การมองโลกในแง่ดี (OPT) และการเห็นคุณค่าในตนเอง (SEL) มีค่าเท่ากับ 0.850, 0.666 และ 0.657 ตามลำดับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน (RES) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง (SEL) มีค่าเท่ากับ 0.657 และปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน (RES) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การสนับสนุนทางสังคม (SOC) และการมองโลกในแง่ดี (OPT) มีค่าเท่ากับ 0.926 และ 0.427 ตามลำดับ

การอภิปรายผลการวิจัย

1. การอภิปรายผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของปัจจัยต่างๆ กับทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี

จากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีค่าสูงสุดคือ การใช้แหล่งทรัพยากรเพื่อการพัฒนาตนเอง (PER3) กับการกระทำอย่างตั้งใจเพื่อการพัฒนาตนเอง (PER4) ซึ่งมีค่า $r = 0.798^{**}$ แสดงถึงความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งระหว่างทั้งสองตัวแปรนี้ สาเหตุที่การใช้แหล่งทรัพยากรเพื่อการพัฒนาตนเองและการกระทำอย่างตั้งใจเพื่อพัฒนาตนเองมีความสัมพันธ์สูง อาจเป็นเพราะนิสิตมีการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและทรัพยากรที่เพียงพอ เช่น การมีที่ปรึกษา การฝึกอบรม หรือการสัมมนาที่สามารถตอบคำถามและให้คำแนะนำที่จำเป็น ช่วยเสริมสร้างความรู้และทักษะที่สำคัญสำหรับการพัฒนาตนเอง และทำให้นิสิตสามารถวางแผน แก้ไขปัญหา และรับมือกับอุปสรรคในการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในทางตรงข้าม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีค่าต่ำสุดคือ ความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง (PER1) กับการมองเห็นความสำคัญในตนเอง (SEL1) ซึ่งมีค่า $r = 0.383^{**}$ แสดงถึงความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างต่ำ การมองเห็นความสำคัญในตนเองและความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงอาจมีความสัมพันธ์ต่ำเพราะการมองเห็นคุณค่าในตนเองอาจไม่ได้เชื่อมโยงโดยตรงกับความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง ในทันที นิสิตอาจเห็นคุณค่าของตนเองในบางด้าน แต่ยังไม่พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน การพัฒนาความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงอาจต้องการการกระตุ้นจากปัจจัยภายนอกหรือประสบการณ์การเรียนรู้ที่มากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลต่อการปรับตัวหรือการพัฒนาตนเองในระยะยาว

จากผลการวิจัยนี้สามารถสรุปได้ว่า การใช้ทรัพยากรและการกระทำเพื่อพัฒนาตนเองมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิต ในขณะที่การมองเห็นความสำคัญในตนเองและความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงยังต้องการการส่งเสริมเพิ่มเติม

2. การอภิปรายผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี

จากผลการวิจัยที่ได้ทำการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง พบว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มี Chi-square เท่ากับ 241.306 ที่มี df เท่ากับ 211 และ p - value เท่ากับ 0.0746 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างโมเดลและข้อมูลที่สังเกตได้ (เนื่องจาก p-value มากกว่า 0.05) ซึ่งเป็นสามารถสรุปได้ว่าโมเดลที่สร้างไว้สามารถอธิบายข้อมูลได้ดี นอกจากนี้ ดัชนีความสอดคล้องเชิงเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.994 และดัชนีการวัดความสอดคล้อง (TLI) เท่ากับ 0.991 ซึ่งทั้งสองค่าแสดงถึงความสอดคล้องที่ดีของโมเดล เนื่องจากทั้ง CFI และ TLI ค่าที่มากกว่า 0.90 ถือว่าเป็นค่าที่ดีในการยืนยันว่าโมเดลมีความเหมาะสมในการอธิบายข้อมูล อีกทั้ง RMSEA เท่ากับ 0.026 และ SRMR เท่ากับ 0.029 ซึ่งค่าทั้งสองนี้ต่ำกว่า 0.05 แสดงว่า โมเดลมีความเหมาะสมในแง่ของการประมาณค่า และค่าของตัวแปรที่เหลือที่ใช้ในการวัดการประมาณค่ายังแสดงให้เห็นถึงความแม่นยำของโมเดลสมการโครงสร้างด้วยเหตุนี้ จึงสามารถยอมรับสมมติฐานที่ว่าโมเดลที่นำมาใช้ในการศึกษามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสามารถใช้เป็นโมเดลสำหรับศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรีได้อย่างเหมาะสม

3. การอภิปรายผลการวิจัยในการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี สามารถอภิปรายผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง (Direct Effect) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) และอิทธิพลรวม (Total Effect) ดังนี้

โมเดลการวัดในโมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม การมองโลกในแง่ดี และการเห็นคุณค่า

ในตนเอง จากผลการวิเคราะห์งานวิจัย พบว่า การสนับสนุนทางสังคม มีอิทธิพลรวมต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนมากที่สุด มีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.850 และเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนเป็นตัวแปรที่ส่งผลทางอ้อมผ่านการมองโลกในแง่ดี และการเห็นคุณค่าในตนเอง ทั้งนี้เนื่องมาจากนิสิตได้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน และอาจารย์ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการตัดสินใจและดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งการที่นิสิตมีครอบครัวที่พร้อมจะสนับสนุนและช่วยเหลือทำให้มีความมั่นใจในความสามารถของตนเองมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะมองเห็นสิ่งดี ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ และเชื่อว่าปัญหาสามารถแก้ไขได้ นอกจากนี้ การสนับสนุนทางสังคมยังมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการเพิ่มพูนการมองโลกในแง่ดีและการเห็นคุณค่าในตนเอง ทำให้นิสิตสามารถเผชิญกับความไม่แน่นอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Ojo et al. (2021) ซึ่งได้ตรวจสอบปัจจัยที่ทำนายทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนและความผูกพันในการทำงานในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 พบว่า การสนับสนุนจากครอบครัวและเพื่อน รวมถึงการสนับสนุนจากหัวหน้างาน มีผลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน เช่นเดียวกับการศึกษาของ Khairina et al. (2020) ที่พบว่าทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนักศึกษาชาวอินโดนีเซียในมหาวิทยาลัยมาเลเซียได้รับอิทธิพลจากการมองโลกในแง่ดี การสนับสนุนทางสังคม และการรับรู้ความสามารถในตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สมจิตร นครพานิช และรัตนา พึ่งเสมา (2564) ที่พบว่าแรงสนับสนุนทางสังคมสามารถทำนายพลังสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ได้ถึงร้อยละ 59.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การมองโลกในแง่ดี มีอิทธิพลรวมต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน มีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.666 และเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนเป็นตัวแปรที่ส่งผลทางอ้อมผ่านการเห็นคุณค่าในตนเอง ทั้งนี้เนื่องมาจากการมองโลกในแง่ดีช่วยสร้างกรอบความคิดที่ยืดหยุ่นและเปิดกว้าง เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน นิสิตที่มองโลกในแง่ดีมักจะมองเห็นความเป็นไปได้ที่ดีขึ้นและมีแนวโน้มที่จะจัดการกับความกดดันได้ดีกว่า มองหาทางเลือกและโอกาสในสถานการณ์ที่ยากลำบาก ไม่ยึดติดกับความล้มเหลวหรืออุปสรรคแต่จะมองหาวิธีแก้ไขและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งการมองโลกในแง่ดีมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้บุคคลสามารถรับมือกับความไม่แน่นอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Khairina et al. (2020) ที่ได้ศึกษาปัจจัยทำนายทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนักศึกษาชาวอินโดนีเซียในมหาวิทยาลัยมาเลเซีย พบว่าทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนได้รับอิทธิพลจากการมองโลกในแง่ดี การสนับสนุนทางสังคม และการรับรู้ความสามารถในตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sabouripour et al. (2021) ที่ศึกษาบทบาทของการรับรู้ความสามารถในตนเองในการเป็นสื่อกลางระหว่างการมองโลกในแง่ดี ความเป็นอยู่ที่ดีทางจิตวิทยา และทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนักศึกษาชาวอิหร่าน ซึ่งพบว่าการมองโลกในแง่ดีเป็นปัจจัยพยากรณ์ที่สำคัญของทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน

นอกจากนี้ การเห็นคุณค่าในตนเอง มีอิทธิพลรวมต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนน้อยที่สุด มีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.657 และเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน

ทั้งนี้เนื่องจากการเห็นคุณค่าในตนเองทำให้นิสิตมองเห็นความสำคัญในตนเองช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในความสามารถ คุณความดี และการตัดสินใจเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน นิสิตที่เห็นคุณค่าในตนเองสูงจะมีแนวโน้มที่จะเผชิญกับความท้าทายหรือปัญหาได้อย่างมั่นใจมากขึ้น ค้นหาวิธีการใหม่ ๆ และปรับเปลี่ยนแผนการเมื่อสถานการณ์ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Robbins et al. (2018) ที่ศึกษาปัจจัยทำนายทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนักเรียนระดับอุดมศึกษา โดยพบว่าการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นปัจจัยพยากรณ์ที่สำคัญ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Argyros and Johnson (2018) ที่ตรวจสอบปัจจัยทำนายความยืดหยุ่นทางจิตวิทยาในนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งพบว่าการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นตัวทำนายสำคัญของคะแนนทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน นอกจากนี้ งานวิจัยของ รุจิรา วงศ์วุฒิอักษร (2564) ยังพบว่าการเห็นคุณค่าในตนเองมีอิทธิพลโดยตรงต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.86 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับการศึกษาของ Baguri et al. (2022) ซึ่งพบว่าการเห็นคุณค่าในตนเองมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของครูในช่วงปิดโรงเรียนเนื่องจากสถานการณ์โควิด-19

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี ซึ่งมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงคือการเห็นคุณค่าในตนเอง ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม ได้แก่ การมองโลกในแง่ดี และการสนับสนุนทางสังคม ในขณะที่ความงอกงามส่วนบุคคลและการเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียดไม่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม

ดังนั้น ในการเสริมสร้างทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี ควรเน้นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมปัจจัยเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดเวิร์กช็อปหรือกิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง ผ่านการตั้งเป้าหมายและติดตามผลสำเร็จ การฝึกคิดบวกและบำบัดความเครียด เช่น การฝึกสติ หรือการทำกิจกรรมที่เน้นการเห็นคุณค่าในความท้าทายในชีวิต และการสร้างเครือข่ายสังคมผ่านกิจกรรมการทำงานร่วมกันเป็นทีม หรือการสร้างกลุ่มสนับสนุนในการพัฒนาการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณที่วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี จึงควรมีการวิจัยเพิ่มเติมใน

ลักษณะการจัดโครงการให้ความรู้และติดตามผล โดยเน้นการดำเนินกิจกรรมภายในคณะและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กิจกรรมนิสิต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และก่อให้เกิดแนวทางการเรียนรู้ที่ดี รวมถึงมุมมองต่อชีวิตที่ดี ซึ่งจะช่วยในการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปปรับใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2563). *เปลี่ยนร้ายกลายเป็นดี พลังสุขภาพจิต RQ : Resilience Quotient*. สำนักวิชาการสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- นิธิพัฒน์ เมฆจร. (2564). ความยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience): วิถีใหม่ของการเสริมสร้างพลังใจเพื่อการเผชิญวิกฤตชีวิตในยุคปัจจุบัน. *วารสารจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต*, 11(2), 1-9.
- รุจิรา วงศ์วุฒิอักษร. (2564). อิทธิพลของสถานการณ์ความเครียดที่มีต่อการประเมินทางปัญญา การเผชิญปัญหาเพื่อการเปลี่ยนแปลง การเห็นคุณค่าในตนเอง และความหย่อนตัวของนิสิตปริญญาตรี [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมจิตร นครพานิช และรัตนา พึ่งเสมา. (2564). ปัจจัยทำนายพลังสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย. *วารสารการพยาบาลจิตและสุขภาพจิต*, 35(1), 128-145.
- Argyros, G. & Johnson, C. (2018). Psychological Resilience in Higher Education Students: A Systematic Investigation of Predictive Factors. *J Psychology*, 9(1-2), 18-28.
10.31901/24566292.2019/09.1-2.194
- Baguri, E. M., Roslan, S., Hassan, S. A., Krauss, S. E., & Zaremohzzabieh, Z. (2022). How Do Self-Esteem, Dispositional Hope, Crisis Self-Efficacy, Mattering, and Gender Differences Affect Teacher Resilience during COVID-19 School Closures. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(7), 1-13.
<https://doi.org/10.3390/ijerph19074150>
- Cheraghian, H., Moradian, K. & Nouri, T. (2023). Structural model of resilience based on parental support: the mediating role of hope and active coping. *BMC Psychiatry*, 23(260), 1-11.
<https://doi.org/10.1186/s12888-023-04678-z>
- Durso, S., De, O., Afonso, L. E., & Beltman, S. (2021). Resilience in higher education: A conceptual model and its empirical analysis. *Education Policy Analysis Archives*, 29(156), 1-21.
- Grotberg, H. E. (1995). *A Guide to Promoting Resilience in Children: Strengthening the Human Spirit*. Bernard Van Leer Foundation.

- Hu, Y. (2023). Examining the effects of teacher self-compassion, emotion regulation, and emotional labor strategies as predictors of teacher resilience in EFL context. *Front. Psychol*, 14, 90837. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1190837>
- Khairina, K., Roslan, S., Ahmad, N., Zaremohzzabieh, Z., & Mohamad, A. N. (2020). Predictors of Resilience among Indonesian Students in Malaysian Universities. *Asian Journal of University Education*, 16(3), 169-182. 10.24191/ajue.v16i3.11081
- Ojo, A. O., Fawehinmi, O., & Yusliza, M. Y. (2021). Examining the Predictors of Resilience and Work Engagement during the COVID-19 Pandemic. *Sustainability*, 13(5), 2902. <https://doi.org/10.3390/su13052902>
- Robbins, A., Kaye, E., & Catling, J. C. (2018). Predictors of student resilience in higher education. *Psychology Teaching Review*, 24(1), 44-52.
- Sabouripour, F., Roslan, S., Ghiami, Z., & Memon, M. A. (2021). Mediating Role of Self-Efficacy in the Relationship Between Optimism, Psychological Well-Being, and Resilience Among Iranian Students. *Front. Psychol*, 12, 675645. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.675645>
- Soper, D. S. (2024). *A-priori Sample Size Calculator for Structural Equation Model*. <https://www.danielsoper.com/statcalc/calculator.aspx?id=89>